

İZMİR BAKIRÇAY ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK FAKÜLTESİ BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

Otopark Takip Sistemi

Sistem Gereksinimleri ve Özellikleri Raporu

2021-2022 GÜZ BİL 203 & BİL 209 Dönem Projesi

Sürüm 1.0

Hazırlayan 200601005_Turgutefe_Akşit 200601071_Yiğit_Emir_Sanura

İçindekiler

İçindekiler2				
	zyon Geçmişi			
1. G	iriş			
1.1	3			
1.2	- I			
1.3	3 Kurallar, Tanımlar ve Kısaltmalar	4		
1.4	4 Referanslar	4		
1.5	5 Rapora Genel Bakış	4		
2. G	enel Tanım			
2.1	1 Ürüne Bakış	8		
2.2	2 Ürün İşlevleri	8		
2.3	3 Kullanıcı Sınıfları ve Özellikleri	9		
2.4	4 Çalışma Ortamı	10		
2.5	5 Tasarım ve Uygulama Kısıtlamaları	10		
2.6	6 Kullanıcı Belgeleri	11		
2.7	7 Varsayımlar ve Bağımlılıklar	11		
2.8	3 Riskler	11		
3. H	arici Arayüz Gereksinimleri	12		
3.1	1 Kullanıcı Arayüzleri	12		
3.2	2 Donanım Arayüzleri	13		
3.3	3 Yazılım Arayüzleri	13		
3.4	4 İletişim Arayüzleri	15		
4. S	istem Özellikleri	16		
4.1	1 <sistem 1="" özelliği=""></sistem>	17		
4.2	2 <sistem 2="" özelliği=""></sistem>	17		
5. Y	azılım			
6. S	istem Tasarımı	21		
6.1	1 Varlık-İlişki Diyagramı	21		
6.2				
6.3				
6.4	, ,			
6.5	5 View, Trigger ve Stored Procedure Kullanımı	24		
Ek A	: SQL İfadeleri			
Ek B	: Ekran Görüntüleri	28		
Fk C	· To Be Determined List (TRDL)	36		

Revizyon Geçmişi

Adı	Tarihi	Değişiklik Nedeni	Sürüm
Taslak	20.11.2021	Sistem gereksinimleri ve özellikleri raporu şablonunun oluşturulması ve açıklanması	1.0
Faz 1	30.11.2021		1.1
Faz 2	18.12.2021		2.0
Final	02.02.2022		3.0

1. Giriş

Bu bölümde önerilen sistem için tanımlayıcı bilgilere yer verilir.

Bir otopark sistemi tasarlamaktayız. Bu sistem sayesinde otoparka giren ve çıkan araçların takipleri yapılabilmektedir. Sistem de kullanıcılar sisteme otoparkın yoğunluğunu öğrenebilir. Çalışanlar sisteme girip otoparka giren ve çıkan araçların giriş çıkış saati bilgileri gibi geçmiş kayıtlarına ulaşabilir. Çalışanlar sisteme müşteri ve müşterinin arabasını ekleyebilir. Ayrıca çalışanlar sistem üzerinden otoparka kayıtlı araçların park giriş çıkışlarını kontrol edebilir.

1.1 Amaç

Bu raporda gereksinimleri belirtilen ürünü tanımlayın. İlgili faydalar, amaçlar ve hedefler dahil olmak üzere belirtilen yazılımın ve amacının kısa bir tanımını ifade edin.

Geliştiriciler, proje yöneticileri, pazarlama personeli, kullanıcılar, testçiler ve rapor yazarları gibi raporun amaçlandığı hedef okuyucu türlerini tanımlayın.

Otopark takip sistemi yapılacaktır. Kullanıcı ve yöneticiler sistem sayesinde otoparkın yoğunluğunu sistemden öğrenebilmelidir. Bu özellikler sayesinde zamandan tasarruf edilmiş olunacak, sıra bekleme olayı hafifletilecek. Sistemde giren ve çıkan araçların kayıtları tutulacağı için ileriki zamanlarda güvenlik amacı ile kullanılabilinecek (polislerin kayıtları istemesi gibi).

Raporu Yazılım geliştiricileri, test ekibi, rapor yazarları, proje yöneticileri ve pazarlama personelleri okumalıdır.

1.2 Ürün Kapsamı

Özellikle bu rapor, tüm sistemin yalnızca bir bölümünü veya tek bir alt sistemini açıklıyorsa, bu rapora söz konusu olan ürünün kapsamını açıklayın.

Yazılımı kurumsal hedeflerle veya iş stratejileriyle ilişkilendirin.

Ayrı bir vizyon ve kapsam belgesi mevcutsa, onu referans edin.

Gerekli yazılım çalışmaları bittiği zaman büyük veya orta ölçekli otopark firmaları ve şehir belediyeleri ile görüşülerek yazılımın pazarlaması yapılabilir.

1.3 Kurallar, Tanımlar ve Kısaltmalar

Özel önemi olan yazı tipleri veya vurgulama gibi bu raporu yazarken izlenen standartları veya tipografik kuralları açıklayın. Örneğin, daha yüksek seviyeli gereksinimler için önceliklerin ayrıntılı gereksinimler tarafından miras alınıp alınmadığını veya her gereksinim ifadesinin kendi önceliğine sahip olup olmayacağını belirtin.

Raporu anlamaya yardımcı olacak ve alana özel terim ve kavramın tanımlarını verin ve rapor içinde kullanılan kısaltmaları alfabetik olarak listeleyin.

- User: Kullanıcı, sisteme kısıtlı erişim sağlayan müşteri.
- Employee: Çalışan, Sistem üzerinde kısıtlı alanlarda çalışabilen çalışan.
- UML: Sistem yazılımının görsele dökülmüş hali
- Registration Date: Araçların otoparka girdiğinde tutulan bilgilerin olduğu tablo.
- http: (hyper text transfer protocol) istemci ile sunucu arasındaki alışveriş kurallarını belirler.
- LINQ: Sitenin back end kısmında sorgu için kullanılan dil.
- DB : Data Base, verilerin tutulduğu yer.

1.4 Referanslar

Bu raporun atıfta bulunduğu diğer belgeleri veya web adreslerini listeleyin. Bunlar, kullanıcı arayüzü stil kılavuzlarını, sözleşmeleri, standartları, sistem gereksinimleri spesifikasyonlarını, kullanım senaryosu belgelerini veya bir vizyon ve kapsam belgesini içerebilir. Okuyucunun başlık, yazar, sürüm numarası, tarih ve kaynak veya konum dahil olmak üzere her referansın bir kopyasına erişebilmesi için yeterli bilgiyi sağlayın.

Bu rapor şablonu için, "IEEE Std 830-1998: IEEE Recommended Practice for Software Requirements Specifications" belgesi referans alınmıştır.

- 1. İzmir Bakırçay Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği BİL-209 Ders Sunuları Okan ÖZTÜRKMENOĞLU
- 2. İzmir Bakırçay Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği BİL-203 Ders Sunuları Okan ÖZTÜRKMENOĞLU

1.5 Rapora Genel Bakış

Bu raporun geri kalanının neler içerdiğini ve nasıl bir bölüm düzeninde olduğunu açıklayın. Raporu okumak için genel bakış bölümlerinden (ikinci bölümden) başlayarak ve her bir okuyucu tipine en uygun bölümlerden geçerek bir sıra önerin.

Raporun devamında, projenin mimarisi, diyagramlar, kullanılan teknolojiler, ürünün arayüz tasarımları ve ürün hakkında bilgiler verilmektedir.

Projenin 2. bölümünde (Genel Tanım) proje genel olarak özetlenmiştir. Projenin hangi ortamlarda entegre olduğu, içerdiği riskleri ve genel olarak kullanım tanımı yapılıp özetlendiği bir bölümdür.

Projenin 3. bölümü (Harici Arayüz Gereksinimleri) projenin içerdiği donanımsal ve yazılımsal özelliklerin arayüzler halinde açıklandığı bölümdür.

Projenin 4. bölümü sistem özelliklerinin tanımlarının yapıldığı uyaran/yanıt dizileri ve işlevsel gerekliliklerinin belirtildiği bölümdür.

Projenin 5. bölümü yazılımın mimarisinin açıklandığı bölümdür

Projenin 6. Bölümü sistem diyagramlarının ve crud matrisinin bulunduğu ilişkisel cebir ifadelerini içerir ve veritabanı kısmındaki yazılımın otomatikleştirme kısmını açıklar

- Pazarlama görevlileri 2 / 2.3 / 2.8 bölümlerini okumalıdır.
- Geliştiriciler/ Test ekibi bütün raporu okumalıdır.
- Proje yöneticileri 2. kısmın tamamını / 3.1 / 3.2 / 3.4 / 6.3 / 6.4 / 6.1 bölümlerini okumalıdır.

2. Genel Tanım

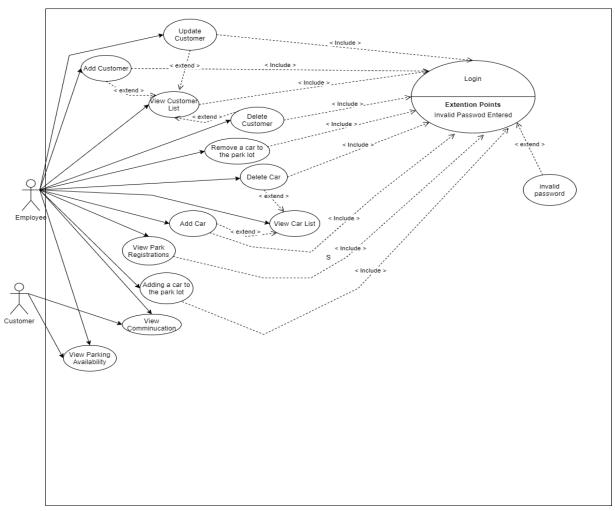
Sistemin içeriğini kısaca tanıtın.

Kullanım senaryolarını ve sistem işlemlerini oluşturun. Bunlar paydaşları belirlemenize yardımcı olacaktır. Paydaşların sistemdeki rolleri nelerdir? Onları listeleyin. Data flow, use case, activity, sequence gibi UML diyagramları çizilebilir.

Bu raporda yer alan sistem tasarımı tarafından desteklenen işlevselliğin anlaşılmasına yardımcı olacaksa, bu bölümde projenin arka planını tartışabilirsiniz.

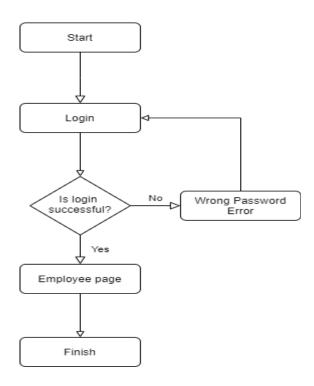
Sistemde kullanıcı, araba, otopark ve işçi nesneleri bulunmaktadır. Kullanıcılar Sistemden otoparkın doluluk oranını öğrenip otoparka araçlarını park edebilirler. Park edilen araçların plaka giriş ve çıkış saatleri tutulmaktadır. Plaka bilgisi otopark çalışanları tarafından girilmektedir. Çalışanlar sisteme giren çıkan araçların bilgilerine erişim sağlayabilir ve güvenlik kontrolü durumlarında (polisin bilgileri istemesi gibi) bilgileri paylaşıp düzenleyebilir.

Use-Case Diyagram

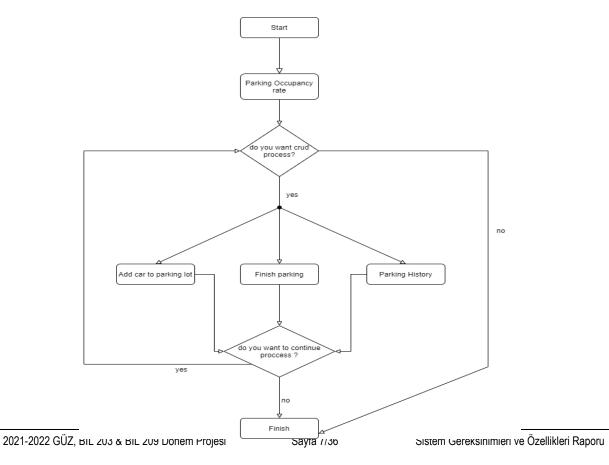

Activity Diyagramları

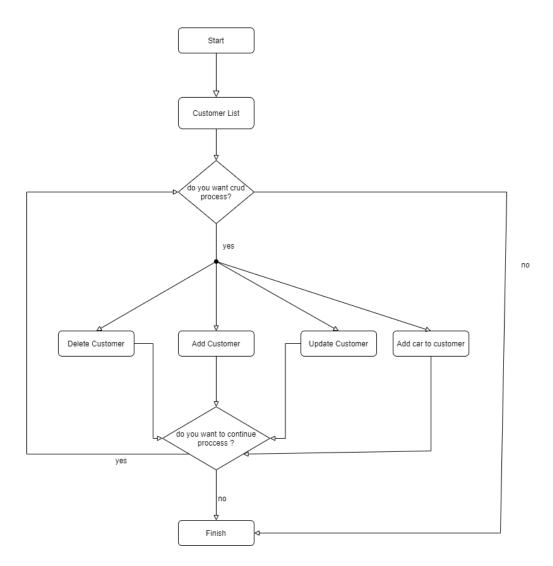
Login Diyagram:

Park Kontrol İşlemleri Diyagramı:

Müşteri Yönetim Diyagramı:

2.1 Ürüne Bakış

Bu raporda belirtilen ürünün bağlamını ve menşeini tanımlayın. Örneğin, bu ürünün bir ürün ailesinin devam üyesi mi, belirli mevcut sistemlerin yedeği mi yoksa yeni, bağımsız bir ürün mü olduğunu belirtin.

Rapor daha büyük bir sistemin bir bileşenini tanımlıyorsa, daha büyük sistemin gereksinimlerini bu yazılımın işlevselliği ile ilişkilendirin ve ikisi arasındaki arayüzleri tanımlayın. Genel sistemin ana bileşenlerini, alt sistem ara bağlantılarını ve harici arabirimleri gösteren basit bir blok diyagram ya da diyagramlar yardımcı olabilir.

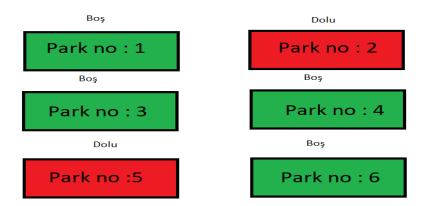
Bu ürün yeni, bağımsız bir üründür patenti bize aittir.

2.2 Ürün İşlevleri

Ürünün gerçekleştirmesi gereken veya kullanıcının gerçekleştirmesine izin vermesi gereken ana işlevleri özetleyin. Ayrıntılar Bölüm 4'te verilecektir, bu nedenle burada yalnızca yüksek düzeyde bir özet (madde işareti listesi gibi) gereklidir. İşlevleri, raporun herhangi bir okuyucusu için anlaşılır kılmak

için metinsel ya da grafiksel gösterimleri kullanarak düzenleyebilirsiniz. Bir üst düzey data flow diyagramı veya object class diyagramı gibi, ilgili gereksinimlerin ana gruplarının ve bunların nasıl ilişkili olduğunun bir resmi genellikle etkili olabilir. Söz konusu diyagramlar ürünün tasarımını göstermez, sadece işlevler arasındaki mantıksal ilişkiyi ifade eder.

Kullanıcı otoparkın doluluk oranını ve boş yerleri görebilecek.

- Otoparka giren ve çıkan araçların plaka ve giriş-çıkış saat bilgisi tutulacak.
- Çalışanlar sisteme müşteri ve araba ekleyebilecek, silebilecek ve müşteri bilgilerini güncelleyebilecek.
- Çalışanlar geçmiş park kayıtlarını görebilecek.
- Çalışanlar e-posta ve şifreleri ile sisteme giriş yapabilecek.

2.3 Kullanıcı Sınıfları ve Özellikleri

Bu ürünü kullanacağını tahmin ettiğiniz çeşitli kullanıcı sınıflarını tanımlayın. Kullanıcı sınıfları, kullanım sıklığına, kullanılan ürün işlevlerinin alt kümesine, teknik uzmanlığa, güvenlik veya ayrıcalık seviyelerine, eğitim düzeyine veya deneyime göre farklılaştırılabilir. Her kullanıcı sınıfının ilgili özelliklerini tanımlayın. Belirli gereksinimler yalnızca belirli kullanıcı sınıflarıyla ilgili olabilir. Bu ürün için en önemli kullanıcı sınıflarını, tatmin edilmesi daha az önemli olanlardan ayırt edin.

Müşteri Sınıfı: Otoparkın doluluk oranını ve boş yerleri görebilecek.

Çalışan Sınıfı: Sisteme e-posta ve şifre ile giriş yapabilecek. Otoparka giren ve çıkan araçların giriş-çıkış saatleri ve plaka bilgilerini girebilecek. Ama geçmişe dönük işlemler üzerinde düzenlemeler yapamayacak. Siteme müşteri ve araba ekleyip çıkarabilecek.

Geliştirici Sınıfı: İşletme sahibinin izin vermesi durumunda sistemin yazılım kaynaklarına erişim sağlayıp bakım ve geliştirme yapabilir.

2.4 Çalışma Ortamı

Donanım platformu, işletim sistemi ve sürümleri ve uyum içinde bir arada var olması gereken diğer yazılım bileşenleri veya uygulamaları dahil olmak üzere yazılımın çalışacağı ortamı tanımlayın.

Browser üzerinden arama yapabilen işletim sistemlerini destekler(Windows, ios, Android, Linux vb.). Bir web sitesi olacağı için web tarayıcıları üzerinden sisteme giriş yapılabilir. Üründe viewport kullanıldığı için mobil cihazların tarayıcıları üzerinden de görüntü yapısı kaymadan giriş yapılabilir.

2.5 Tasarım ve Uygulama Kısıtlamaları

Geliştiricilerin kullanabileceği seçenekleri sınırlayacak öğeleri veya sorunları tanımlayın. Bunlar şunları içerebilir: kurumsal veya düzenleyici politikalar; donanım sınırlamaları (zamanlama gereksinimleri, birincil ve ikincil bellek gereksinimleri); diğer uygulamalara arayüzler; kullanılacak belirli teknolojiler, araçlar ve veri tabanları; yedekleme ve kurtarma kısıtları; paralel işlemler; dil gereksinimleri; iletişim protokolleri; Güvenlik Hususları; tasarım sözleşmeleri veya programlama standartları (örneğin, müşterinin kuruluşu teslim edilen yazılımın bakımından sorumlu olacaksa).

Veri tabanı(db) olarak Mssql kullanılacaktır. WEB tarafında Html JavaScript CSS ile ön yüz tasarımı yapılacaktır. Veri tabanı ve web sitesini birbirine bağlarken MVC teknolojisini kullanacağız. LINQ ile ön ve arka yüz arasında bazı bağlantı ve sorgular yapılacaktır. Mssql kullanılacağı için Windows işletim sistemi üzerinden ilerlenecektir.

2.6 Kullanıcı Belgeleri

Yazılımla birlikte teslim edilecek kullanıcı belgeleri bileşenlerini (kullanım kılavuzları, çevrimiçi yardım ve öğreticiler gibi) listeleyin. Bilinen tüm kullanıcı belgeleri teslim biçimlerini veya standartlarını tanımlayın.

Kullanım kılavuzu: Personel ve geliştiriciler için ayrı 2 kılavuz vardır.
 Personeller kılavuz üzerinden sistemi nasıl kullanacaklarını öğrenirler.
 Geliştiriciler ise kullanılan teknolojileri ve proje mimarisini özet halinde inceleyebilirler.

2.7 Varsayımlar ve Bağımlılıklar

Raporda belirtilen gereksinimleri etkileyebilecek varsayılan etkenleri (bilinen gerçeklerin aksine) listeleyin. Bunlar, kullanmayı planladığınız üçüncü şahıs veya ticari bileşenleri, geliştirme veya işletim ortamıyla ilgili sorunları veya kısıtlamaları içerebilir. Bu varsayımların yanlış olması, paylaşılmaması veya değişmesi durumunda proje etkilenebilir. Ayrıca, başka bir projeden yeniden kullanmayı düşündüğünüz yazılım bileşenleri gibi, başka bir yerde (örneğin, vizyon ve kapsam belgesinde veya proje planında) belgelenmemişlerse, projenin dış etkenlere olan bağımlılıklarını da belirleyin.

 Mssql üzerinde tabloların birbirlerine fk ile bağlanmasından kaynaklı silme işleminde sıkıntı olabilir. Bunun önüne geçmek için verileri tablodan silmek yerine null ve 1 verileri ile kullanılıp kullanılmayacağına karar verdik.

2.8 Riskler

Sistem tasarımı ve önerilen stratejilerle ilgili tüm riskleri tanımlayın.

- Piyasadaki rekabetler.
- Yazılım mimarisinin iyi tasarlanmaması durumda bakım aşamasının uzun sürmesi

3. Harici Arayüz Gereksinimleri

3.1 Kullanıcı Arayüzleri

Yazılım ürünü ve kullanıcılar arasındaki her bir arabirimin mantıksal özelliklerini tanımlayın. Bu, örnek ekran görüntüleri, herhangi bir GUI standartları veya izlenecek ürün ailesi stil kılavuzları, ekran düzeni kısıtlamaları, her ekranda görünecek standart düğmeler ve işlevler (örn. yardım), klavye kısayolları, hata mesajı görüntüleme standartları ve yakın zamanda. Kullanıcı arabiriminin gerekli olduğu yazılım bileşenlerini tanımlayın. Kullanıcı arayüzü tasarımının detayları ayrı bir kullanıcı arayüzü spesifikasyonunda belgelenmelidir.

- Müşteriler web sayfası üzerinden otoparkın doluluk durumunu görebilirler
- Sisteme giren kişi bir çalışan ise e mail ve şifre bilgisi ile sisteme login olabilir.
   E mail veya şifresi hatalı ise uyarı alır.
- Sisteme login olan çalışanlar müşteri ekleme kısmındaki butondan açılan sayfaya müşteri bilgilerini girerek sisteme ve veri tabanına müşteriyi eklemiş olur.
- Müşterilerin listelendiği kısımdan güncelleme butonunu kullanarak müşteri bilgilerini güncelleyebilirler aynı zamanda silme butonuyla müşteri bilgilerini sistemden ve veri tabanından silebilirler.
- Müşteri listeleme kısmındaki araç ekle butonundan açılan sayfada araba plakası girerek müşteriye araba eklenebilir araç listeleme sayfasında ve veri tabanında görünür.
- Araç listeleme sayfasında silme butonundan araç silinebilir. Otopark durumunu gösteren sayfada ise otoparka giriş butonuyla açılan sayfada araç plakasını ve park edilmek istenen yeri seçebilirler yine otopark durumu sayfasındaki otopark çıkış butonuyla açılan sayfada parkı devam eden araçlar gösterilir ve yanındaki parkı sonlandır butonuyla park işlemi sonlandırılır.
- Otopark durumu sayfasında en altta kayıt listeleme butonuyla, devam eden ve bitmiş otopark kayıtlarını giriş çıkış tarih ve saat bilgisiyle birlikte gösterir.
- Çalışanların sistemdeki işleri bittikten sonra navigation-bar'daki log out butonuyla sistemden çıkış yapabilirler.

3.2 Donanım Arayüzleri

Yazılım ürünü ile sistemin donanım bileşenleri arasındaki her arabirimin mantıksal ve fiziksel özelliklerini tanımlayın. Bu, desteklenen cihaz türlerini, verinin yapısını ve yazılım ile donanım arasındaki kontrol etkileşimlerini ve kullanılacak iletişim protokollerini içerebilir.

.NET Framework 4.7.2 çalıştırabilen cihazları desteklemektedir.

3.3 Yazılım Arayüzleri

Veritabanları, işletim sistemleri, araçlar, kitaplıklar ve entegre ticari bileşenler dahil olmak üzere bu ürün ile diğer belirli yazılım bileşenleri (ad ve sürüm) arasındaki bağlantıları açıklayın. Sisteme giren ve çıkan veri öğelerini veya mesajları tanımlayın ve her birinin amacını açıklayın. İhtiyaç duyulan hizmetleri ve iletişimin doğasını açıklayın. Ayrıntılı uygulama programlama arabirimi protokollerini açıklayan belgelere bakın. Yazılım bileşenleri arasında paylaşılacak verileri belirleyin. Veri paylaşım mekanizmasının belirli bir şekilde uygulanması gerekiyorsa (örneğin, çok görevli bir işletim sisteminde global bir veri alanının kullanılması), bunu bir uygulama kısıtlaması olarak belirtin.

- Mssql version: 18
- Jquary version: 3.6.0
- Bootstrap version: 5.1.2
- MVC version: MicroSoft ASP.NET.MVC.5.2.7
- HTML version: html5
- CSS version: css3
- JavaScript
- LINQ

- EntityFramework version: 6.4.0
- Microsoft.AspNet.Razor version: 3.2.7
- Microsoft.AspNet.Web.Optimization version: 1.1.3
- Microsoft.AspNet.WebPages version: 3.2.7
- Microsoft.CodeDom.Providers.DotNetCompilerPlatform version: 2.0.1
- Microsoft.Web.Infrastructure version: 1.0.0
- Modernizr version: 2.8.3
- Newtonsoft.Json: 12.0.2
- WebGrease version: 1.6.0

MVC ile mssql ile web sayfası arasındaki bağlantı sağlanmaktadır. Bootstrap ve Jquary dosyaları content klasörü içerisinde yüklüdür yani internetten link şeklinde çekilmemiştir.

3.4 İletişim Arayüzleri

E-posta, web tarayıcısı, ağ sunucusu iletişim protokolleri, elektronik formlar vb. dahil olmak üzere bu ürünün gerektirdiği tüm iletişim işlevleriyle ilgili gereksinimleri açıklayın. İlgili mesaj formatını tanımlayın. FTP veya HTTP gibi kullanılacak tüm iletişim standartlarını tanımlayın. Tüm iletişim güvenliği veya şifreleme sorunlarını, veri aktarım hızlarını ve senkronizasyon mekanizmalarını belirtin.

Ara yüz ile server arasındaki bağlantıyı TCP/IP ağ protokolünün uygulama katmanındaki HTTP protokolü ile gerçekleştirdik. Web sitesi ile veri tabanı(db) arasındaki bağlantıyı ise MVC teknolojisi ile sağladık.

4. Sistem Özellikleri

Bu şablon, ürün tarafından sağlanan başlıca hizmetler olan sistem özelliklerine göre ürün için işlevsel gereksinimlerin organize edilmesini gösterir. Bu bölümü, ürününüz için en mantıklı olanı, kullanım durumu, çalışma modu, kullanıcı sınıfı, nesne sınıfı, işlevsel hiyerarşi veya bunların kombinasyonlarına göre düzenlemeyi tercih edebilirsiniz.

4.1 < Login>

Gerçekten "Sistem Özelliği 1" demeyin. Özellik adını birkaç kelimeyle belirtin.

4.1.1 Tanım ve Öncelik

Özelliğin kısa bir tanımını yapın ve Yüksek, Orta veya Düşük öncelikli olup olmadığını belirtin. Ayrıca fayda, ceza, maliyet ve risk gibi belirli öncelikli bileşen derecelendirmelerini de dahil edebilirsiniz (her biri en düşük 1 ile en yüksek 9 arasında göreceli bir ölçekte derecelendirilmiştir).

Data Base de bulunan employee tablosundan gelen email ve şifre verileri ile girilen verileri karşılaştırır. Girilen veriler tablo da bulunuyorsa giriş yapar. Yüksek öneme sahiptir. Risk faktörü en yüksek sayfadır. Hacklenmesi durumunda bütün sisteme yabancı kişiler tarafından erişilebilir.

4.1.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Bu özellik için tanımlanan davranışı uyaran kullanıcı eylemlerinin ve sistem yanıtlarının sırasını listeleyin. Bunlar, kullanım durumları ile ilişkili diyalog öğelerine karşılık gelir.

Home page sayfasında giriş yap butonu ile erişim sağlanır. Şifre ve eposta uyuşmuyorsa controllerden gelen viewbag ile ekrana "şifre veye posta hatalı" uyarısı düşülür. Aynı eposta ve şifte textboxu boş bırakılırsa da verilir. Giriş başarılı olursa çalışan sayfasına erişilir.

4.1.3 İşlevsel Gereklilikler

Bu özellikle ilişkili ayrıntılı işlevsel gereksinimleri maddeleyin. Bunlar, kullanıcının özellik tarafından sağlanan hizmetleri yerine getirmesi veya kullanım senaryosunu yürütmesi için mevcut olması gereken yazılım yetenekleridir. Ürünün beklenen hata koşullarına veya geçersiz girdilere nasıl yanıt vermesi gerektiğini dahil edin. Gereksinimler özlü, eksiksiz, açık, doğrulanabilir ve gerekli olmalıdır. Gerekli bilgilerin henüz mevcut olmadığını belirtmek için "TBD"yi (to-be-determined) kullanın. Her gereksinim, bir sıra numarası veya bir tür anlamlı etiketle (REQ-1, REQ-2, ...) benzersiz bir şekilde tanımlanmalıdır.

- REQ1: Çalışan veritabanında bulunmalıdır.
- REQ2: Hata çıktısı için yanlış girdiler girilmelidir.
- REQ3: Başarılı giriş için girilen eposta ve şifre veritabanındaki employee tablosunda doğru eşleşmelidir.

Müşterilerin listelenebilmesi için veritabanında müşteri ekli olması lazım. Listede müşteri bulunmuyorsa sadece müşteri ekle butonu gözükür.

4.2 < Müşteri Listeleme>

4.2.1 Tanım ve Öncelik

Data Baseden çekilen müşteri verilerini ekrana getirir. Yüksek bir öneme sahiptir çünkü listenilen müşteriler üzerinde silme ve güncellenme işlemleri yapılmaktadır.

4.2.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki müşteri listele butonu ile ekrana gelmektedir. Ekrana gelen listede müşteri ekle, güncelle ve sil butonları da bulunmaktadır.

4.2.3 İşlevsel Gereklilikler

 REQ1: Müşterilerin listelenebilmesi için veritabanında müşteri ekli olması lazım Listede müşteri bulunmuyorsa sadece müşteri ekle butonu gözükür.

4.3 < Müşteri Ekleme >

4.3.1 Tanım ve Öncelik

Data Baseye bilgileri verilen müşteri kayıtedilir. Orta öneme sahiptir.

4.3.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki müşteri listele butonu ile listeleme ekranına gidildikten sonra Müşteri Ekleme butonuna tıklanarak ulaşılır. Ekranda bulunun kutulara gerekli bilgiler girildikten sonra Müşteri Ekle denir ve müşteri eklenir.

4.3.3 İşlevsel Gereklilikler

 REQ1: Müşteri Eklenebilmesi için bütün bilgilerin girilmesi gereklidir. Boş kutu kalmamalıdır.

4.4 < Müşteri Silme >

4.4.1 Tanım ve Öncelik

Butonun olduğu sütundaki müşteri bilgileri butona tıklandıktan sonra silindi olarak görünür. Registration_Date tablosunda veri kaybı olmaması için aslında müşteri silinmez. Onun yerine Situation kolonunun değeri "1" olur ve müşteriler listelenirken 1 değerine sahip müşteriler listelenmez. Orta öneme sahiptir.

4.4.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki müşteri listele butonu ile listeleme ekranına gidildikten sonra SİL butonuna tıklanarak çalıştırılır. Silindikten sonra "x. Numaralı Müşteri Silindi" diye alert ekranı çıkar.

4.4.3 İşlevsel Gereklilikler

• REQ1: Tabloda müşterinin olması yeterlidir.

4.5 < Müşteri Güncelleme >

4.5.1 Tanım ve Öncelik

Butonun olduğu sütundaki müşteri bilgileri butona tıklandıktan sonra yan sayfada gösterilir. Gelen bilgiler düzenlenir. Orta öneme sahiptir.

4.5.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki müşteri listele butonu ile listeleme ekranına gidildikten sonra GÜNCELLE butonuna tıklanarak çalıştırılır(müşteri id güncellenemez). Müşteri Güncellendikten sonra "x. Numaralı Müşteri Güncellendi" diye alert ekranı çıkar.

4.5.3 İşlevsel Gereklilikler

- REQ1: Tabloda müşterinin olması gereklidir.
- REQ2: Müşteri güncellenirken büş textbox bırakılmaması lazım.

4.6 < Park Doluluk Listeleme >

4.6.1 Tanım ve Öncelik

Park yerlerinin dolu veya boş olma durumlarını gösterir. Login olarak sayfa açılırsa park kayıt ekle, park durdur ve kayıtları listele butonları da gelir. Login olmadan listelenirse sadece park doluluk oranı gözükür.

4.6.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki otopark doluluk oranı butonu ile ulaşım sağlanır. Herhangi bir uyarı veya etkileşim yoktur. Login olarak girilirse gelen butonlar ile park işlemlerinin crud operasyonları yapılabilir.

4.6.3 İşlevsel Gereklilikler

- REQ1: Park yerlerinin database de tanımlanmış olması gerekir.
- REQ2: Dolu park bilgisi için çalışan tarafından park kayıdı eklenmiş olması gerekir.
- REQ3: CRUD operasyonu butonlarının gelmesi için login olmak gerekir.

4.7 < Aaraba Listeleme >

4.7.1 Tanım ve Öncelik

Park yerinde bulunan müşterilerin arabalarını listeler. Orta ölçekte öneme sahiptir. registration_date ve customer tablolarının arasında yer alan car tablosundan veriler çekilir.

4.7.2 Uyaran/Yanıt Dizileri

Navigation Bar kısmındaki Araba Listesi butonu ile ulaşım sağlanır. Herhangi bir uyarı veya etkileşim yoktur. Liste üzerinden araç silme işlemi gerçekleştirilebilir.

4.7.3 İşlevsel Gereklilikler

- REQ1: Login olmadan erişim sağlanamaz.
- REQ2: Tabloda müşterinin üzerine araba eklenmiş olması lazım.

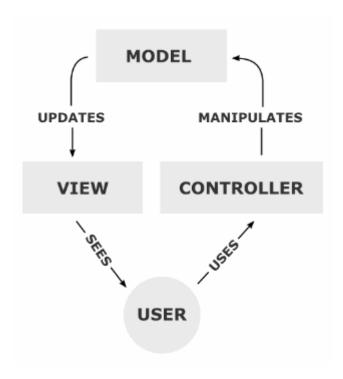
Otopark Takip Sistemi Yazılım

5. Yazılım

Yazılım mimarisiyle ilgili ayrıntıları gösterin. n-tier mimari kullanıyor musunuz? Projenizde nasıl tasarladınız? Yazılım mimarisi diyagramı çizebilirsiniz (Tipik bir yazılım sisteminin kullanıcıları, dış sistemleri, veri kaynakları ve hizmetleri ile nasıl etkileşime girebileceğini gösterir.). Veritabanı ile ön uç (front-end) arasındaki bağlantıyı nasıl sağladınız? Yazılım mimariniz hakkında ayrıntılı bilgi verin.

Veritabanı ve ön uç arasındaki bağlantıyı MVC (Model View Controller) ile sağladık.

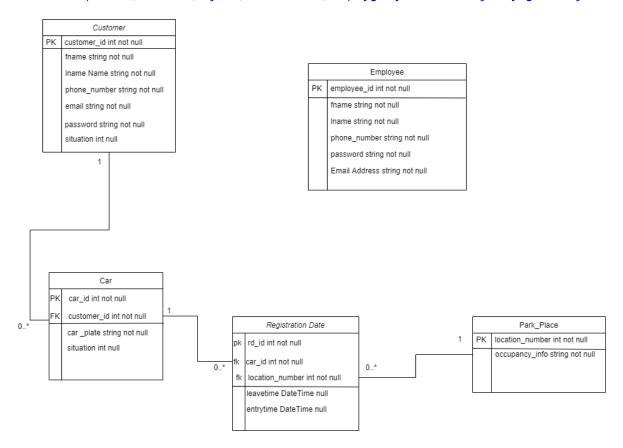
- Model: Model kısmında tasarlamış olduğumuz ilişkisel veritabanı bağlantısı bulunmakta ayrıca . Entity Framework veritabanı ve view(ön yüz) arasındaki veri alışverişlerini sağlanmaktadır.
- Controller: Ön yüzden bir tuşa basıldığında istek controllere gider ve veritabanından gerekli duruma göre veri çekilir, silinir veya güncellenir(CRUD işlemleri gibi).
- **View:** View kısmı ise cshtml uzantılı dosyaları bulundurmaktadır. Html ,css ,js gibi ön yüz kodları yazılır ve sorgulanabilir.

6. Sistem Tasarımı

6.1 Varlık-İlişki Diyagramı

Tüm kuralları (tablolar, özellikler, ilişkiler, kardinaliteler, vb.) uygulayarak Varlık İlişki Diyagramını çizin.

6.2 İlişkisel Cebir İfadeleri

İlişkisel cebir ifadeleri ve onların SQL cümleleri

Kaydı Silinmemiş Müşterileri Listeleme:

Select * **From** customer **Where** situation = null; σ (situation) = null (Customer)

 Kayıdı Silinemiş Arabaların Plaka ve Müşteri Numarası Bilgilerini Getirme:

Select car_plate, customer_id **From** car **Where** situation = null π car_plate, customer_id(σ (situation) = null(car))

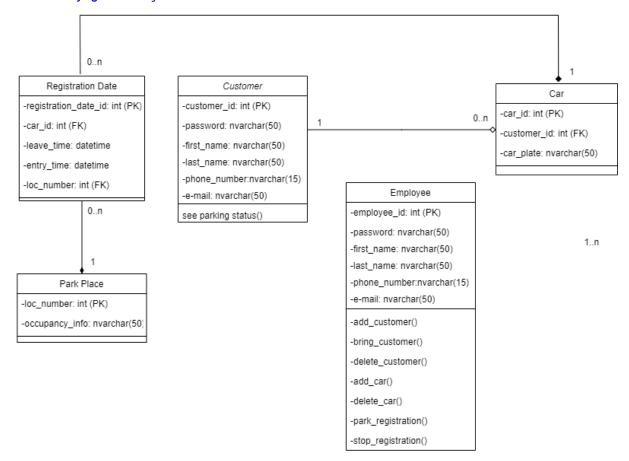
• Park Kayıdı Bulunan Araba Plakaları:

Select car_plate
From registration_date inner join car
on registration_date.car_id = car.car_id

 π car_plate(registration_date $\bowtie$ car)

6.3 Sınıf Diyagramı

UML Class diyagramınızı çizin.

6.4 CRUD Matrisi

Aşağıdaki tablodaki gibi tüm ilişkiler için verilerin nasıl korunacağını ve verilere nasıl erişileceğini gösteren CRUD Matrisi (Create, Read, Update, Delete) oluşturun. Tüm CRUD işlemlerini tüm tablolara uyguladınız mı?

NOT: Ön yüz üzerinde car ve customer tabloları üzerinde silme işlemleri bulunmaktadır ama registratin_date tablosu üzerinde veri kayıbı oluşmaması için databaseden car ve customerleri silmek yerine situation kolonu üzerinde null ve 1 değerine göre silinmiş gibi göstermekteyiz (null = mevcut, 1 = silindi).

Tablo-Operasyon	CREATE	READ	UPDATE	DELETE
Customer	Х	Х	Х	
Car	Х	Х		
Registration_Date	Х	Х		
Park_Place		Х	Х	

6.5 View, Trigger ve Stored Procedure Kullanımı

Kullandığınız view, trigger ve stored procedure kullanımlarını açıklayınız.

TRIGGERLER

```
CREATE TRIGGER customer_delete_t -not used
ON customer
INSTEAD OF DELETE
AS
BEGIN

DELETE car FROM car JOIN deleted
ON car.customer_id = deleted.customer_id

DELETE customer FROM customer join deleted
ON customer.customer_id = deleted.customer_id

END
```

VIEWLER

```
CREATE VIEW CarOwners_view --not used

AS

SELECT

customer.fname,customer.lname,customer.phone_number,customer.email,car.car_plate,car.c

ar_id

FROM car INNER JOIN customer ON car.customer_id = customer.customer_id
```

STORED PROCEDURE

```
CREATE PROCEDURE employee_proceture --not used AS select employee_id,employee.fname,employee.lname from employee

GO;
```

customer_delete_t triggeri bir müşteri silineceği zaman instead of delete komutu ile silme işlemini iptal eder. Öncelikli olarak silinecek olan müşterinin arabalarını siler, ardından müşteriyi siler. Bu sayede foreing key ile bağlı olan müşteri ve araba tablolarında silme işlemi yapılırken hata ile karşılaşılmaz.(triggeri kullanmadık)

car_owners_view işletme sahibi araba sahiplerinin araba sahibi raporlarını sıklıkla istime ihtimaline karşı oluşturulmuştur.(viewi kullanmadık)

Ek A: SQL İfadeleri

Tüm SQL ifadelerine yer verin (komut dosyaları oluşturun ve ekleyin, veritabanındaki temel işlemler, view'ler, karmaşık sorgular, stored procedure'ler, trigger'lar)

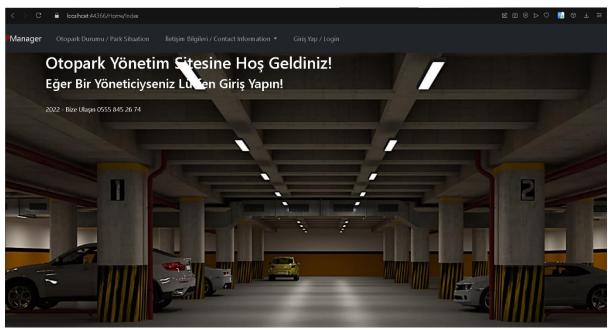
```
USE [car park]
/***** Object: Table [dbo].[car] Script Date: 5.01.2022 00:34:37 ******/
SET ANSI NULLS ON
SET QUOTED IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[car](
       [car_id] [int] IDENTITY(1,1) NOT NULL,
       [customer_id] [int] NULL,
       [car_plate] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [situation] [int] NULL,
PRIMARY KEY CLUSTERED
       [car_id] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON, OPTIMIZE_FOR_SEQUENTIAL_KEY = OFF) ON
[PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
G0
/***** Object: Table [dbo].[customer] Script Date: 5.01.2022 00:34:37 ******/
SET ANSI NULLS ON
G0
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[customer](
       [customer_id] [int] IDENTITY(1,1) NOT NULL,
       [pword] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [fname] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [lname] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [phone_number] [nvarchar](15) NOT NULL,
       [email] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [situation] [int] NULL,
PRIMARY KEY CLUSTERED
       [customer_id] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON, OPTIMIZE_FOR_SEQUENTIAL_KEY = OFF) ON
[PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
G0
/***** Object: Table [dbo].[employee]
                                         Script Date: 5.01.2022 00:34:37 ******/
SET ANSI_NULLS ON
G<sub>0</sub>
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[employee](
       [employee_id] [int] IDENTITY(1,1) NOT NULL,
       [fname] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [lname] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [phone_number] [nvarchar](15) NOT NULL,
       [email] [nvarchar](50) NOT NULL,
       [pword] [nvarchar](50) NOT NULL,
PRIMARY KEY CLUSTERED
```

```
(
      [employee id] ASC
)WITH (PAD INDEX = OFF, STATISTICS NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON, OPTIMIZE_FOR_SEQUENTIAL_KEY = OFF) ON
[PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO.
/***** Object: Table [dbo].[park_place] Script Date: 5.01.2022 00:34:37 ******/
SET ANSI_NULLS ON
SET QUOTED_IDENTIFIER ON
GO
CREATE TABLE [dbo].[park_place](
      [loc_number] [int] IDENTITY(1,1) NOT NULL,
      [occupancy_info] [nvarchar](50) NOT NULL,
PRIMARY KEY CLUSTERED
      [loc_number] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE DUP KEY = OFF,
ALLOW_ROW_LOCKS = ON, ALLOW_PAGE_LOCKS = ON, OPTIMIZE_FOR_SEQUENTIAL_KEY = OFF) ON
[PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
/****** Object: Table [dbo].[registration_date] Script Date: 5.01.2022 00:34:37
*****/
SET ANSI_NULLS ON
SET QUOTED IDENTIFIER ON
CREATE TABLE [dbo].[registration_date](
      [r_date_id] [int] IDENTITY(1,1) NOT NULL,
       [car_id] [int] NOT NULL,
       [leave_time] [datetime] NULL,
       [entery_time] [datetime] NULL,
       [loc_number] [int] NOT NULL,
CONSTRAINT [PK__registra__AAACA0C868E4736C] PRIMARY KEY CLUSTERED
(
       [r date id] ASC
)WITH (PAD_INDEX = OFF, STATISTICS_NORECOMPUTE = OFF, IGNORE_DUP_KEY = OFF,
ALLOW ROW LOCKS = ON, ALLOW PAGE LOCKS = ON, OPTIMIZE FOR SEQUENTIAL KEY = OFF) ON
[PRIMARY]
) ON [PRIMARY]
GO
ALTER TABLE [dbo].[car] WITH CHECK ADD FOREIGN KEY([customer_id])
REFERENCES [dbo].[customer] ([customer_id])
ALTER TABLE [dbo].[registration date] WITH CHECK ADD CONSTRAINT
[FK__registrat__car_i__71D1E811] FOREIGN KEY([car_id])
REFERENCES [dbo].[car] ([car_id])
ALTER TABLE [dbo].[registration date] CHECK CONSTRAINT
[FK__registrat__car_i__71D1E811]
GO.
ALTER TABLE [dbo].[registration_date] WITH CHECK ADD CONSTRAINT
[FK__registrat__loc_n__72C60C4A] FOREIGN KEY([loc_number])
REFERENCES [dbo].[park_place] ([loc_number])
G0
ALTER TABLE [dbo].[registration_date] CHECK CONSTRAINT
[FK__registrat__loc_n__72C60C4A]
G0
```

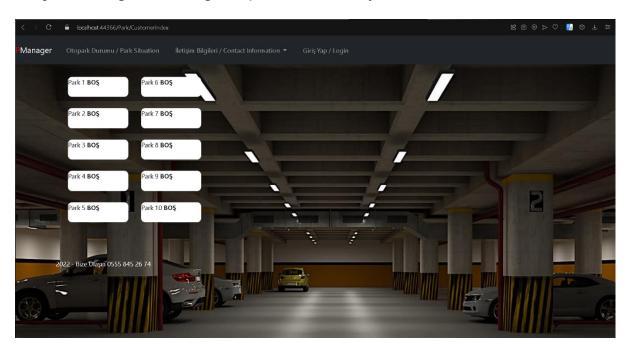
Ek B: Ekran Görüntüleri

Ana işlemler için kısa açıklamalı arayüzlerinizin ekran görüntüleri

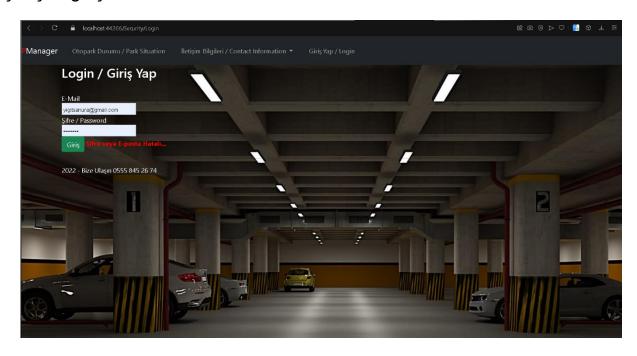
Home page / Ana sayfa

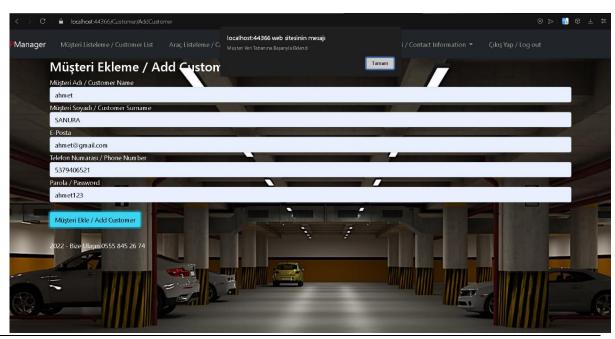
Müşterilerin görebileceği otopark durum sayfası

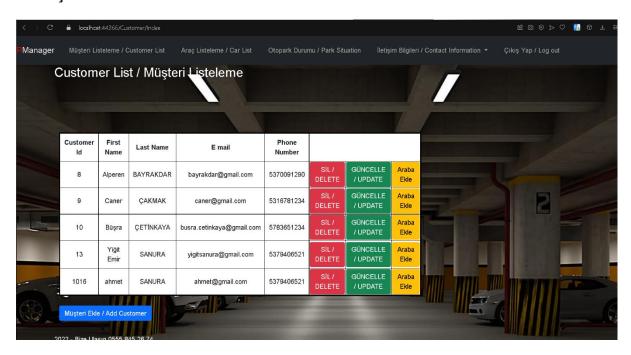
Çalışan giriş ekranı

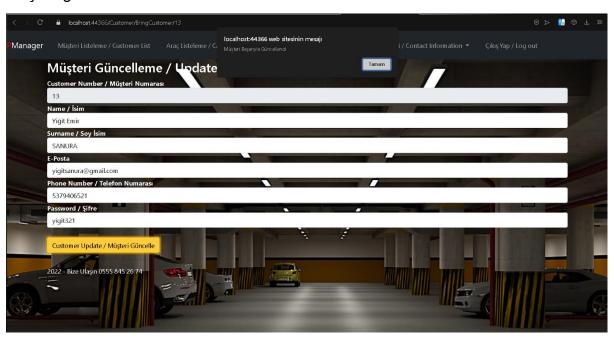
Müşteri ekleme

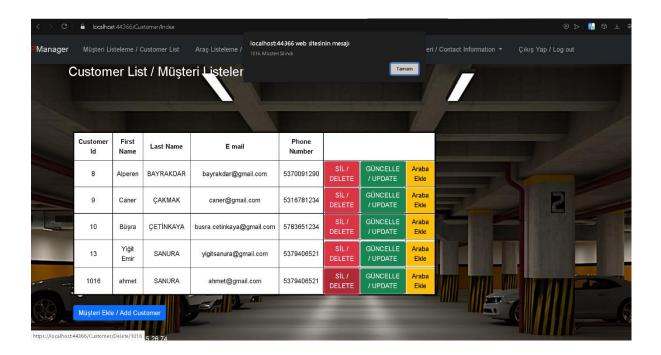
Müşteri listeleme

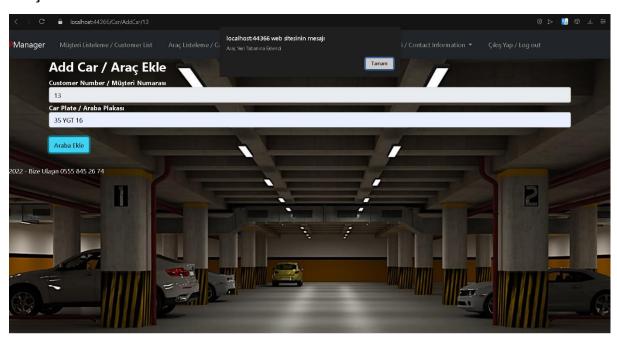
Müşteri güncelleme

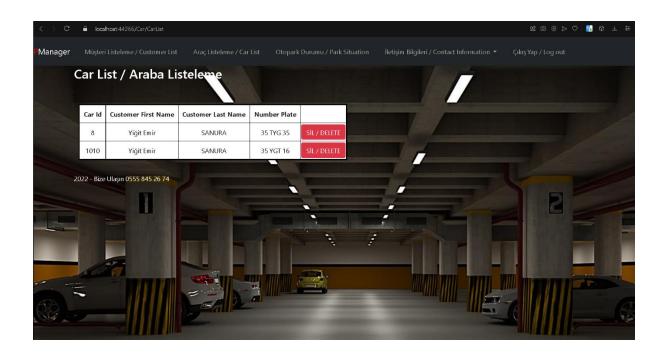
Müşteri silme

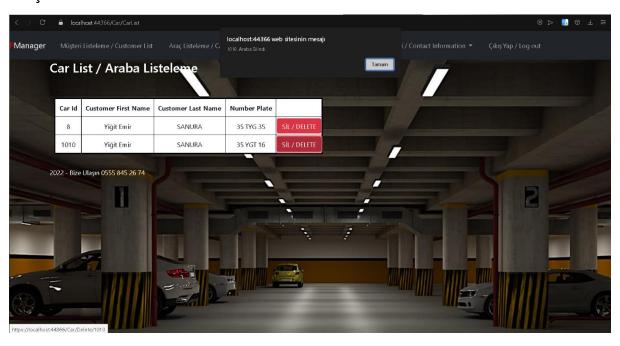
Araç ekleme

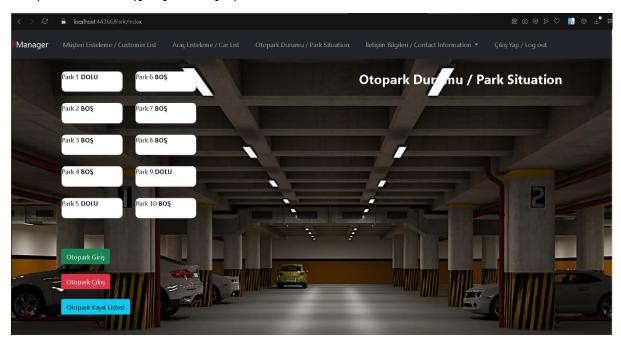
Araç listeleme

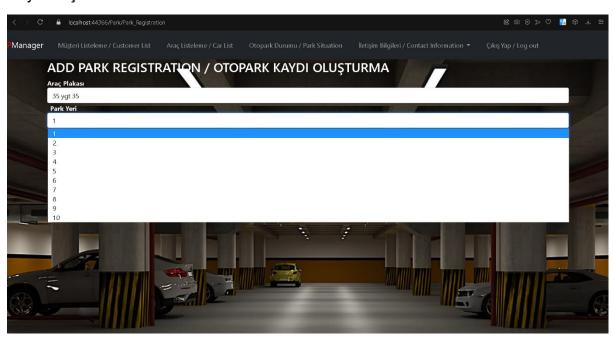
Araç silme

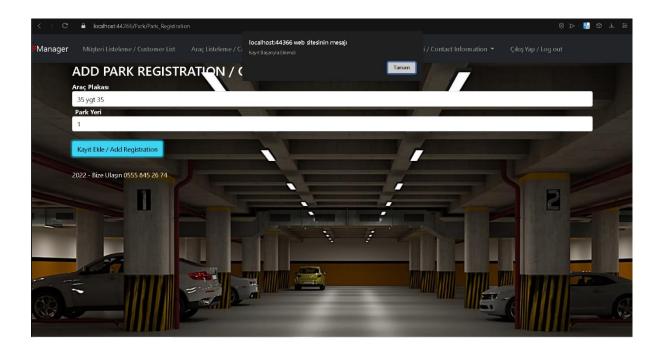

Otopark durumu (çalışanlar için)

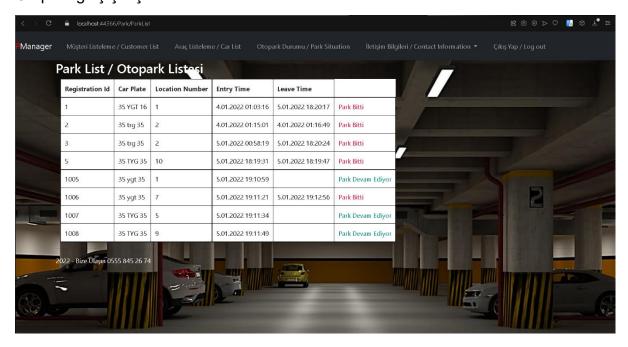

Kayıt oluşturma

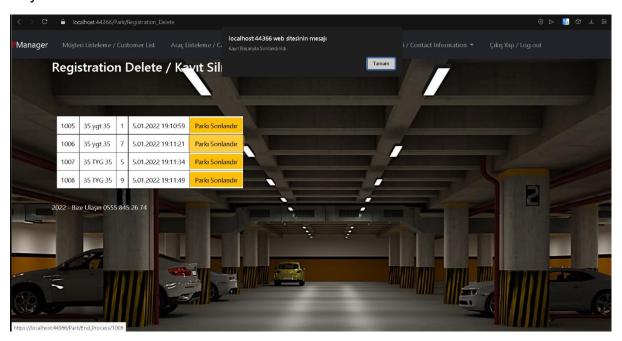

Otopark giriş çıkış listesi

Kayıt silme

Ek C: To Be Determined List (TBDL)